

Сарненська центральна бібліотека
Методичний відділ

КАЛЕНДАР ЗНАМЕННИХ ТА ПАМ'ЯТНИХ ДАТ на 2025 рік

(за матеріалами Національної бібліотеки України
ім. Ярослава Мудрого

https://nlu.org.ua/calendar_dat.php?year=2025)

Сарни – 2024

Міжнародні десятиліття за рішенням ООН:

- 2016-2025 - Десятиліття дій ООН з проблем харчування
- 2021–2030 – Десятиліття наук про океан в інтересах сталого розвитку
- 2025 - Міжнародний рік миру та довіри. Міжнародний рік збереження льодовиків
- Всесвітня столиця книги (ЮНЕСКО) – м. Ріо-де-Жанейро (Бразилія)

ЄС оголосив:

- Столицю Литви **Вільнюс** – «зеленою» столицею Європи;
- Італійське місто **Горіція** – культурною столицею Європи.
- Українське місто Львів – молодіжна столиця Європи;
- Європейська Комісія оголосила 2025 рік – Європейським роком цифрової громадянської освіти (**European Year of Digital Citizenship Education**)

НА ДЕРЖАВНОМУ РІВНІ:

- Президент України оголосив: 2018 – 2027 роки – Десятиріччям української мови
- «День міжнаціональної злагоди та культурного розмаїття»
Згідно указу Президента України № 883/2024
- Стратегія розвитку читання на період до 2032 року «**Читання як життєва стратегія**»
- Всеукраїнська програма ментального здоров'я «**ТИ ЯК?**»
(спеціальний проєкт до Дня захисників і захисниць України)
- Всеукраїнська програма підтримки захисників та захисниць «**Дякую тобі**»
- 970 років із часу народження Нестора Літописця (1055-1113), історика та літератора;
- **430 років від дня народження Богдана (Зиновія-Богдана) Михайловича Хмельницького (1595–1657), українського державного, військового та політичного діяча, провідника національно-визвольних змагань 1648–1657 рр., творця Української козацької держави та її першого гетьмана**

- **400** років із часу народження **Марусі Чурай** (1625-1653), поетеси, народної співачки
- **130** років із дня народження **Максима Рильського**
- **120** років із дня народження **Уласа Самчука** (1905-1987), письменника, публіциста, журналіста;

КНИГИ-ЮВІЛЯРИ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ 2025 РОКУ:

- 225 - у 1800 році вперше було видано героїчну поему кінця XII ст. «Слово о полку Ігоревім»
- 190 - у 1835 році були опубліковані повісті Миколи Гоголя «Вій» (з циклу повістей «Миргород») та «**Тарас Бульба**»
- 185 - у 1840 році вийшло перше видання «**Кобзаря**» Тараса Шевченка, до якого увійшло 8 поезій: «Перебендя», «Катерина», «Тополя», «Думка», «До Основ'яненка», «Іван Підкова», «Тарасова ніч» «Думи мої, думи, лихо мені з вами»
- 185 років від дня виходу у світ окремим виданням книги Г. Ф. КвіткиОснов'яненка «**Пан Халевський**»
- 150 - у 1875 році була написана історична драма «Маруся Богуславка» Івана Нечуя-Левицького.
- 150 - у 1875 році був написаний роман «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» Панаса Мирного
- 140 - у 1885 році була написана драма «Наймичка» Івана Карпенка-Карого
- 130 - у 1895 році у газеті «Буковина» була надрукована повість Ольги Кобилянської «Царівна»
- 100 – у 1925 році вийшла в світ збірка оповідань Остапа Вишні «Вишневі усмішки кримські»
- 60 - у 1965 році вперше було надруковано роман Івана Багряного «Людина біжить над прірвою»
- 45 – у 1980 році був вперше надрукований історичний роман «Роксолана» Павла Загребельного

КНИГИ-ЮВІЛЯРИ СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ

2025 РОКУ:

- 430 - у 1595 році була написана трагедія Вільяма Шекспіра «Ромео і Джульєтта»
- 420 – у 1605 році написання трагедії В. Шекспіра «Король Лір»
- 420 - у 1605 році була опублікована перша частина роману «Премудрий гідальго Дон Кіхот з Ламанчі» Мігеля де Сервантеса Сааведри. Друга частина цього твору була надрукована у 1615 році
- 355 - у 1670 році була вперше написана комедія-балет Жана-Батиста Мольєра «Міщанин-шляхтич»
- 205 - у 1820 році був опублікований пригодницький історичний роман Вальтера Скотта «Айвенго»
- 195 - у 1830 році був написаний роман Фредеріка Сгендаля «Червоне і чорне»
- 160 - 26 листопада 1865 року була опублікована дитяча повість-казка «Аліса у Дивокраї» Льюїса Керрола
- 160 - у 1865 році був написаний роман Томаса Майн Ріда «Вершник без голови»
- 155 - у 1870 році був написаний роман Жуля Верна «20 000 льє під водою»
- 140 - у 1885 році був написаний та вперше опублікований роман Гі де Мопассана «Любий друг»
- 135 - у 1890 році був написаний та опублікований роман Оскара Вайльда «Портрет Доріана Грея»
- 130 - у 1895 році був написаний науково-фантастичний роман «Машина часу» Герберта Веллса.
- 120 - у 1905 році була написана новела О. Генрі «Дари волхвів»
- 110 - у 1915 році була опублікована новела «Перевтілення» Франца Кафки
- 100 - у 1925 році був опублікований роман Френсіса Скотга Фіцджеральда «Великий Гетсбі»
- 90 - у 1935 році була написана книга Памели Ліндон Треверс «Мері Поппінс повертається»
- 80 - у 1945 році була опублікована дитяча пригодницька повість Астрід Ліндгрєн «Пеппі Довгапанчоха»

- 75 - у 1950 році була опублікована перша повість «Лев, Біла Відьма та шафа» із циклу «Хроніки Нарнії» Клайва Стейплза Льюїса.
- 65 - у 1960 році був опублікований романі Гарпер Лі «Убити пересмішника»

Нетрадиційні свята

- ✓ 2 січня - День мотивації і натхнення. День наукової фантастики. День нових ідей
- ✓ 4 січня - Всесвітній день абетки Брайля. День попмузики
- ✓ 11 січня - Міжнародний день «Дякую»
- ✓ 15 січня - День народження Вікіпедії
- ✓ 23 січня - День ручного письма (День почерку)
- ✓ 26 січня - Міжнародний день без інтернету (остання неділя січня)
- ✓ 28 січня - Міжнародний день конструктора «Лего»
- ✓ 29 січня - День пазла та головоломки
- ✓ 3 лютого - Всесвітній день боротьби з ненормативною лексикою
- ✓ 13 лютого - День інтернет-друзів. Міжнародний день жіночої дружби (День подруг)
- ✓ 14 лютого - День любителів бібліотек. Міжнародний день дарування книг. День закоханих
- ✓ 3 березня - Міжнародний день письменника
- ✓ 7 березня - День виключених гаджетів (перша п'ятниця березня)
- ✓ 9 березня - День Барбі. Міжнародний день ді-джея
- ✓ 13 березня - День Кена
- ✓ 23 березня - День ОК
- ✓ 1 квітня - День сміху (День дурнів)
- ✓ 2 квітня - Міжнародний день дитячої книги
- ✓ 3 квітня - День народження мобільного телефону
- ✓ 30 квітня - День джинсів (остання середа квітня)
- ✓ 2 травня - Міжнародний день Гаррі Поттера
- ✓ 6 травня - День розмальовки
- ✓ 17 травня - День народження Інтернету
- ✓ 22 травня - День Шерлока Холмса
- ✓ 3 червня - День велосипедиста
- ✓ 9 червня - Міжнародний день друзів

- ✓ 10 червня - День кулькової ручки
- ✓ 12 червня - День Супермена
- ✓ 14 червня - Міжнародний день блогера
- ✓ 20 червня - Всесвітній день Wi-Fi
- ✓ 21 червня - День селфі
- ✓ 30 червня - Всесвітній день соціальних мереж
- ✓ 6 липня - Міжнародний день поцілунків
- ✓ 20 липня - День шахів
- ✓ 27 серпня - Всесвітній день гри «Камінь, ножиці, папір» .День українського сала
- ✓ 9 вересня - День плюшевого ведмедика (День ведмедика Тедді)
- ✓ 14 вересня - День українського борщу
- ✓ 15 вересня - День народження Google
- ✓ 20 вересня - День Бетмена (третя субота вересня). День «З'їж яблуко» (третя субота вересня)
- ✓ 25 вересня - День коміксів
- ✓ 1 жовтня - Міжнародний день кави
- ✓ 14 жовтня - День народження Вінні-Пуха
- ✓ 16 жовтня - Всесвітній день хліба
- ✓ 4 листопада - День цукерок
- ✓ 20 листопада - Всесвітній день книги рекордів Гіннеса (третій четвер листопада)
- ✓ 18 грудня - День випічки печива
- ✓ 27 грудня - День вирізання сніжинок

ЗНАМЕННІ ТА ПАМ'ЯТНІ ДАТИ САРНЕНСЬКОЇ ГРОМАДИ:

- 300 років тому у м. Сарни збудована дерев'яна церква святої Трійці. Пам'ятка архітектури національного значення (1725)
- 140 років тому у м. Сарни відкрилась залізнична станція на перехресті залізниць Ровно – Луїнець і Ковель – Коростень. На початку XX ст. залізнична станція стала одним з найбільших залізничних вузлів Південно-Західної залізниці (1885)
- 140 років тому у с. Кричильськ Сарненського району збудована дерев'яна церква Покрови пресвятої Богородиці. Пам'ятка архітектури місцевого значення (1885)

- 115 років тому у с. Корост Сарненського району збудована церква Воскресіння Господнього (1910)
- 90 років тому український письменник Улас Самчук завершив написання роману «Кулак». У 1937 р. роман був виданий у м. Чернівці. У 2009 р. – перевиданий Рівненським міським об'єднанням товариства «Просвіта» у видавництві «Волинські обереги» (Рівне) (1935)
- 50 років тому вийшла книга Григорія Дем'янчука «Барви Полісся» – нариси про природу Рівненського Полісся (1975)
- 20 років тому вперше вийшов роман українського письменника Уласа Самчука «Дермань» у видавництві «Волинські обереги» (Рівне). Роман незакінчений, написаний у 1944 році. Понад півстоліття пролежав в архівних фондах (2005)
- 28 лютого 70 років від дня народження Віктора Мазаного – письменника, журналіста. Народився в с. Городець Сарненського району (до 2021 р. – Володимирецького району) (1955)
- 15 квітня 85 років від дня народження Євгена Шморгуна – українського письменника. Голова Рівненської обласної організації Національної Спілки письменників України у 1989–2000 рр. (1940)
- 140 років від часу заснування міста Сарни. Нині адміністративний і культурний центр однойменного району Рівненської області. Місто районного підпорядкування (1885)
- 19 листопада 120 років від дня народження Авеніра Коломийця – українського письменника, поета, драматурга, журналіста, театрального режисера. Народився в с. Городець Сарненського району (до 2021 р. – Володимирецького району) (1905–1946)
- 19 листопада 20 років тому у с. Городець Сарненського району (до 2021 р. – Володимирецького району) створено Поліський літературний музей та закладено Алею і парк письменників України. Ініціатор – В. Мазаний, письменник, журналіст, уродженець с. Городець (2005)

Цього року виповнюється:

970 років від дня народження **Нестора Літописця** (1055–1113), київського літописця, письменника, історика, літератора

Рік народження подано згідно з Постановою Верховної Ради України «Про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2024–2025 роках» від 21.12.2023 р. № 3536-IX; за іншими даними народився бл. 1056 р.

400 років від дня народження **Марусі** (Марії Гордіївни) **Чурай** [псевдо – Чураївна] (1625–1653), напівлегендарної української народної співачки, поетеси, композиторки

325 років від дня народження **Олекси Васильовича Довбуша** [Добошук] (1700–1745), українського опришка, одного з найвідоміших ватажків руху опришків 1730–1740-х рр. у Західній Україні, народного месника

80 років від часу заснування (1945) **Організації Об'єднаних Націй**

СТІЧЕНЬ

1

Новорічне свято. Обрізання Господнє. День Святителя Василя Великого

Всесвітній день миру (День всесвітніх молитов про мир)

4

Всесвітній день азбуки Брайля

Відзначається щорічно відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН A / RES / 73 / 161

5

Хрещенський святий вечір. Святий вечір водохресний. Голодна кутя

6

Богоявлення. Хрещення Господнє. Водохреще

7

Собор Предтечі і Хрестителя Господнього Іоанна

8

90 років від дня народження **Василя Андрійовича Симоненка** (1935–1963), українського поета-шістдесятника, прозаїка, перекладача, журналіста

12

Тетянин день. День українського політв'язня

13

125 років від дня народження **Олександра Івановича Ковіньки** [справж. – Ковінько] (1900–1985), українського письменника-гумориста

День пам'яті захисників Донецького аеропорту (День пам'яті кіборгів). Неофіційна пам'ятна дата. Відзначається щорічно з 2018 р. за ініціативою захисників Донецького аеропорту

День вшанування захисників Донецького аеропорту. 10 років із часу завершення боїв за Донецький аеропорт. День пам'яті - 20.01.2025
Відзначається щорічно відповідно наказу міністра оборони та Головнокомандувача Збройних Сил України № 21/24 від 20.01.2022 р.

День Соборності України. Відзначається щорічно з 1999 р. Із 30 грудня 2011 р. святкувався як День Соборності та Свободи України. 13 листопада 2014 р., відповідно до Указу Президента України № 871/2014, свято було відновлено як День Соборності України

10 років від дня (2015) завершення героїчної оборони Донецького аеропорту під час російсько-української війни

Міжнародний день пам'яті жертв Голокосту

165 років від дня опублікування (1860) повного видання «Кобзаря» Т. Шевченка

235 років від дня народження Петра Петровича Гулака-Артемовського (1790–1865), українського історика, письменника, поета, байкаря, перекладача, педагога, культурно-освітнього та громадського діяча, одного з класиків нової української літератури

День затвердження Державного Прапора України

Цього дня 1992 р. Верховна Рада України прийняла Постанову «Про затвердження Державним Прапором України Національного прапора»

День пам'яті героїв Крут

Міжнародний день мобілізації зусиль проти загрози ядерної війни

95 років від дня народження Всеволода Зіновійовича Нестайка (1930–2014), українського письменника, прозаїка, драматурга, класика сучасної української дитячої літератури

120 років від дня народження Джона Генрі О'Гари (1905–1970), американського письменника

ЛЮТИЙ

1

30 років від дня заснування (1995) **Української бібліотечної асоціації**

2

Стрітення Господнє. Всесвітній день водно-болотних угідь

5

Всесвітній день читання в голос

11

220 років від дня народження **Івана Михайловича Скоропадського** (1805–1887), українського мецената, громадського та культурно-освітнього діяча

14

День Святого Валентина (День закоханих). Міжнародний день дарування книг. Неофіційне свято. Започатковано 2012 р. американкою Е. Бродмур з метою підвищення інтересу до книг і бібліотек

День вшанування учасників бойових дій на території інших держав

18

Початок **масових розстрілів мирних протестувальників** на Майдані Незалежності в центрі Києва (2014)

19

День Державного герба України. Цього дня 1992 р. Верховна Рада України затвердила тризуб як Малий герб України, визначаючи його головним елементом Великого герба України

20

День Героїв Небесної Сотні. Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України від 11.02.2015 р. № 69/2015

120 років від дня народження **Уласа Олексійовича Самчука** [справж. – Данильчук] (1905–1987), українського письменника, журналіста, публіциста, редактора, громадсько-політичного діяча, члена ОУН (Канада)

24

3 роки від початку **повномасштабного вторгнення РФ в Україну** (2022)

26

День спротиву окупації Автономної Республіки Крим та міста Севастополя. Відзначається щорічно відповідно до Указу Президента України від 26.02.2020 р. № 58/2020

Цього місяця виповнюється:
85 років від часу заснування (1940) Рівненської обласної універсальної наукової бібліотеки.

БЕРЕЗЕНЬ

3

Всесвітній день письменника. Відзначається згідно з рішенням 48-го конгресу Міжнародного ПЕН-клубу, який відбувся 12–18 січня 1986 р.

8

Міжнародний день боротьби за права жінок і міжнародний мир. Міжнародний жіночий день

9-10

Щороку в Україні відзначають Шевченківські дні, які припадають на роковини народження і смерті Тараса Шевченка – 9 і 10 березня

9

211 років від дня народження Тараса Григоровича Шевченка (1814–1861), українського поета, художника, мислителя, громадського діяча

10

День Державного гімну України. Затверджено Кабінетом Міністрів України 7 грудня 2021 р.

160 років від дня (1865) першого публічного виконання Гімну України «Ще не вмерла України...» (слова П. Чубинського, музика М. Вербицького) на концерті до дня пам'яті Т. Шевченка в Перемишлі (Польща)

14

День українського добровольця. Відзначається щорічно відповідно до Постанови Верховної Ради України від 17.01.2017 р. № 1822-VIII

19

130 років від дня народження Максима Тадейовича Рильського (1895–1964), українського поета, перекладача, громадського діяча.

125 років від дня народження Фредеріка Жоліо-Кюрі (1900–1958), французького фізика, громадського діяча, одного з засновників і лідерів всесвітнього Руху прихильників миру та Пагуошського руху вчених (рух вчених, які виступають за мир, роззброєння та міжнародну безпеку, за запобігання світовій термоядерній війни та наукову співпрацю), лауреата Нобелівської премії в галузі хімії (1935)

95 років від дня народження Ліни Васиївни Костенко (1930), української поетеси, письменниці, культурологині, дисидентки, громадської діячки

21

Всесвітній день поезії Відзначається щорічно відповідно до рішення 30-ї сесії Генеральної конференції ЮНЕСКО
Всесвітній день людей з синдромом Дауна

22

130 років від дня народження **Івана Леонтійовича Ле** [справж. ім'я – Мойся] (1895–1978), українського письменника, журналіста, редактора, громадського діяча

31

90 років від дня народження **Галини Леонідівни Гордасевич** (1935–2001), української поетеси, прозаїкині, громадської діячки, співзасновниці Донецького Товариства української мови та Донецького Крайового Руху

КВІТЕНЬ

1

Міжнародний день птахів. День сміху. Неофіційне свято. Відзначається за традицією

2

Всесвітній день поширення інформації про проблему аутизму
220 років від дня народження **Ганса Крістіана Андерсена** (1805–1875), данського письменника, поета, драматурга, казкаря

4

Міжнародний день просвіти з питань мінної небезпеки та допомоги в діяльності щодо розмінування

5

Міжнародний день моральності

11

Міжнародний день визволення в'язнів нацистських концтаборів

16

315 років від дня (1710) ухвалення Конституції Пилипа Орлика

18

Міжнародний день пам'яток і визначних місць. День пам'яток історії та культури

19

День довкілля

20

Світле Христове Воскресіння (Великдень)

Всесвітній день книги та авторського права

105 років від дня народження **Григорія Михайловича Тютюнника** [за паспортом – Єгор] (1920–1961), українського письменника, журналіста, публіциста, педагога, брата Григора Тютюнника. *Дату народження подано за ЕІУ, даними Українського національного біографічного архіву; за іншими даними народився 06.04.1920 р., 06.05.1920 р.*

День Чорнобильської трагедії

Міжнародний день пам'яті жертв радіаційних аварій та катастроф

Міжнародний день пам'яті про чорнобильську катастрофу

185 років від дня виходу у світ (1840) **першої поетичної збірки Т. Шевченка «Кобзар»**

135 років від дня народження **Миколи Костянтиновича Зерова** (1890–1937), українського поета, літературознавця, перекладача, критика, педагога

ТРАВЕНЬ

1

День праці

8–9

Дні пам'яті та примирення, присвячені пам'яті жертв Другої світової війни

8

Всесвітній день Червоного Хреста і Червоного Півмісяця

День Перемоги в Європі

День пам'яті та перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939–1945 років

9

День Європи

80 років від дня (1945) **перемоги над нацизмом у Другій світовій війні**

14

День пам'яті українців, які рятували євреїв під час Другої світової війни

15

Всесвітній день вишиванки. Неофіційне свято. Відзначається щорічно в третій четвер травня. *Міжнародний день сім'ї (родини). День сім'ї*

16

130 років від дня народження **Тодося** (Теодосія, Феодосія) **Степановича Осьмачки** (1895–1962), українського поета, прозаїка, перекладача, педагога, громадсько-політичного діяча

18

*Міжнародний день музеїв. День пам'яті жертв політичних репресій
День пам'яті жертв геноциду кримськотатарського народу (1944)
День боротьби за права кримськотатарського народу*

21

**«День міжнаціональної злагоди та культурного розмаїття»
Згідно указу Президента України № 883/2024**

22

*Міжнародний день біологічного різноманіття
День перепоховання праху (1861) **Тараса Григоровича Шевченка**,
українського поета, художника, мислителя, громадського діяча, на
Чернечій горі поблизу Канева*

23

***День Героїв або Свято Героїв.** Неофіційне свято. Відзначається
щорічно на честь українських вояків – борців за волю України. Учасники
визвольного руху Свято Героїв відзначали з часів Другої світової війни*

24

*День рівноапостольних **Кирила і Мефодія**. День слов'янської
писемності і культури*

25

Міжнародний день зниклих безвісти дітей

ЧЕРВЕНЬ

1

*Всесвітній день батьків. Міжнародний день захисту дітей. **День захисту дітей***

4

*Міжнародний день безвинних дітей – жертв агресії
**День вшанування пам'яті дітей, які загинули внаслідок збройної
агресії російської федерації проти України***

8

День святої Трійці

21

90 років від дня народження **Франсуази Саган** (1935–2004), французької письменниці, драматургині, сценаристки, кінорежисерки

22

День скорботи і вшанування пам'яті жертв війни в Україні

Початок **німецько-радянської війни** (1941–1945)

24

Різдво пророка Іоанна Хрестителя. День Івана Купала

28

День Конституції України

29

День святих первоверховних апостолів Петра і Павла. День молодіжних та дитячих громадських організацій

125 років від дня народження **Антуана де Сент-Екзюпері** (1900–1944), французького письменника, авіатора

70 років від дня народження **Любові Антонівни Пшеничної** (1955), української письменниці, педагогині

ЛИПЕНЬ

4

День Національної поліції України

9

250 років від дня народження **Метью Грегорі Льюїса** (1775–1818), англійського письменника, драматурга

10

День Преподобного Антонія Печерського. День племінниць і племінників

15

День пам'яті святого рівноапостольного князя Володимира – хрестителя Київської Русі

День хрещення Київської Русі-України. День Української Державності

16

35 років від дня прийняття (1990) Верховною Радою УРСР «Декларації про державний суверенітет України»

18

120 років від дня народження **Панаса Федоровича Кочури** [справж. – Кочур] (1905–1976), українського письменника, прозаїка

20

День пророка Іллі. Всесвітній день шахів. День шахів в Україні

24

35 років від дня підняття (1990) у Києві над будівлею Міської ради **національного синьо-жовтого прапора**

27

День святого великомученика і цілителя Пантелеймона. День медичних працівників

28

145 років від дня народження **Володимира Кириловича Винниченка** (1880–1951), українського письменника, прозаїка, драматурга, художника, громадсько-політичного та державного діяча

29

День Сил спеціальних операцій Збройних Сил України

30

Міжнародний день дружби

31

60 років від дня народження **Джоан Роулінг** (Ролінг) [відома за літ. псевд. Дж. К. Роулінг] (1965), британської письменниці, сценаристки, кінопродюсерки, авторки серії романів про Гаррі Поттера

СЕРПЕНЬ

1

Винесення чесних дрів Животворного Хреста Господнього. Маковія. Медовий Спас (також Перший Спас, Спас на воді, Маковея, Макотрус)

2

Міжнародний день пам'яті жертв нацистського геноциду ромів

5

175 років від дня народження **Гі де Мопассана** [повне – Анрі Рене Альбер Гі] (1850–1893), французького письменника

6

Преображення Господнє. Яблучний Спас. Всесвітній день боротьби за заборону ядерної зброї (День Хіросіми)

9

Міжнародний день корінних народів світу

12

Міжнародний день молоді. День молоді

15

Успіння Пресвятої Богородиці. Перша Пречиста

22

80 років від дня (1945) вступу України в ООН

105 років від дня народження Рея Дугласа Бредбері (1920–2012), американського письменника, драматурга, сценариста

23

День Державного Прапора України

24

День Незалежності України (1991)

26

145 років від дня народження Гійома Аполлінера [справж. – Вільгельм Аполлінарій Костровицький] (1880–1918), французького поета, критика, художника, одного з основоположників літературного авангарду, що визначив напрямки розвитку французької та світової поезії в XX ст.

29

Усікновення глави Іоанна Предтечі. День пам'яті Іловайської трагедії

День пам'яті захисників України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України

ВЕРЕСЕНЬ

1

День знань. Офіційно відзначається щорічно з 1984 р. Початок Другої світової війни (1939)

2

180 років від дня народження Івана Яковича Рудченка [псевд. – Іван Білик] (1845–1905), українського письменника, перекладача, критика,

публіциста, фольклориста, етнографа, старшого брата і співавтора Панаса Мирного

5

Міжнародний день благодійності

290 років від дня народження **Йоганна Крістіана Баха** (1735–1782), німецького композитора, клавесиніста

8

Різдво Пресвятої Богородиці. Друга Пречиста. Міжнародний день письменності

13

День фізичної культури і спорту. День українського кіно. День українського борцю

17

День мучениць Віри, Надії, Любові та матері їхньої Софії. День рятувальника

День усиновлення

90 років від дня народження **Кена Кізі** [справж. – Кеннет Елтон] (1935–2001), американського письменника, драматурга, журналіста, автора культового роману «Над зозулиним гніздом» (1962)

19

65 років від дня народження **Оксани Стефанівни Забужко** (1960), української письменниці, поетеси, перекладачки, публіцистки, літературознавиці, культурологині, громадської діячки

21

Міжнародний день миру. День миру

22

День партизанської слави

27

Всесвітній день туризму. День туризму

29

Денішпам'яті жертв Бабиного Яру

180 років від дня народження **Івана Карповича Карпенка-Карого** [справж. – Тобілевич] (1845–1907), українського драматурга, актора, режисера, прозаїка, театрального діяча, одного з корифеїв українського побутового театру

30

Всеукраїнський день бібліотек

ЖОВТЕНЬ

1

Покрова Пресвятої Богородиці. Міжнародний день музики. Міжнародний день людей похилого віку. День захисників і захисниць України. День Українського козацтва. День ветерана.

5

*Всесвітній день учителя. День працівників освіти (День учителя)
День територіальної оборони України*

9

Всесвітній день пошти

10

Всесвітній день охорони психічного здоров'я

11

Міжнародний день дівчаток (Міжнародний день дівчат)

Всесвітній день мігруючих птахів

140 років від дня народження **Франсуа Моріака** (1885–1970), французького письменника, лауреата Нобелівської премії в галузі літератури (1952)

15

Міжнародний день сільських жінок

22

90 років від дня народження **Бориса Ілліча Олійника** (1935–2017), українського поета, публіциста, перекладача, літературознавця, журналіста, громадсько-політичного діяча, Героя України (2005)

24

День Організації Об'єднаних Націй

27

День преподобного Нестора Літописця. День української писемності та мови

28

День дідусів і бабусь. День визволення України від фашистських загарбників [День вигнання нацистських окупантів з України] (1944)

ЛИСТОПАД

4

75 років від дня підписання (1950) «**Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод**» (Європейської конвенції з прав людини)

Собор Архістратиґа Михаїла

125 років від дня народження **Марґарет Манерлін Мітчелл** (1900–1949), американської письменниці, журналістки, авторки роману-бестселера «Звіяні вітром»

Всеукраїнський день працівників культури та майстрів народного мистецтва

Міжнародний день незрячих

175 років від дня народження **Роберта Луїса Стівенсона** (1850–1894), англійського письменника

Міжнародний день толерантності

Міжнародний день студентів. День студента

55 років від дня народження **Андрія Анатолійовича Кокотюхи** (1970), українського письменника, журналіста, кіносценариста

Введення у храм Пресвятої Богородиці. Третя Пречиста

День Гідності та Свободи

День пам'яті жертв голодоморів

День великомучениці Катерини

День святого апостола Андрія Первозванного

190 років від дня народження **Марка Твена** [справж. – Сем'юел Ленггорн Клеменс] (1835–1910), американського письменника, гумориста, сатирика, публіциста, видавця

ГРУДЕНЬ

Всесвітній день боротьби зі СНІДом

Міжнародний день людей з інвалідністю

День пам'яті великомучениці Варвари

5

Міжнародний день волонтерів в ім'я економічного і соціального розвитку

6

День святителя Миколи Чудотворця. День Збройних Сил України

7

Всесвітній день української хустки. Неофіційне свято, відзначається щорічно з 2019 р.

125 років від дня народження Катерини Василівни Білокур (1900–1961), української художниці

10

День прав людини

11

День пам'яті євреїв Криму і кримчаків, які загинули в роки Другої світової війни

14

День вшанування учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС

День благодійництва

185 років від дня народження Михайла Петровича Старицького (1840–1904), українського письменника, поета, прозаїка, драматурга, перекладача, театрального та громадсько-культурного діяча, одного з корифеїв українського побутового театру, батька письменниці Л. Старицької-Черняхівської

16

250 років від дня народження Джейн Остін (1775–1817), англійської письменниці («Чуття і чуттєвість» (1811), «Гордість і упередження» (1813), «Менсфілд-парк» (1814), «Емма» (1815), «Переконання», «Нортенгерське абатство» (всі –1818) та ін.)

19

105 років від дня народження Миколи Даниловича Руденка (1920–2004), українського письменника, поета, філософа, громадсько-політичного діяча, правозахисника, дисидента, засновника та голови Української Гельсінської Групи, Героя України (2000)

24

Святий вечір. Багата кутя

25

Різдво Христове

26

Собор Пресвятої Богородиці

27

430 років від дня народження **Богдана (Зиновія-Богдана) Михайловича Хмельницького** (1595–1657), українського державного, військового та політичного діяча, провідника національно-визвольних змагань 1648–1657 рр., творця Української козацької держави та її першого гетьмана

30

160 років від дня народження **Джозефа Редьярда Кіплінга** (1865–1936), англійського письменника, поета, лауреата Нобелівської премії в галузі літератури (1907)

31

Щедрий вечір

День пам'яті преподобної Меланії